

A mérce

Búcsú Tímár Árpádtól
(1939–2017)

PATAKI GÁBOR

Lapunk alapító szerkesztőjétől, az egyik legkiválóbb magyar művészettörténésztől búcsúzunk most. Egy mindenki által szeretett és tisztelt, halk szavú, szerény tudóstól, akiről aligha szólnak majd fűszeres anekdoták a szakma legendáriumában, de aki annál pontosabban és tisztábban gondolkodott és fogalmazott. Élete java íróasztala, a kiállító- és koncertterem mellett főként a könyvtárak, mindenekezt az OSZK olvasótermeiben „zajlott”. Bizton, minden túlzás nélkül mondhatjuk, hogy Árpád a magyar művészettörténet legnagyobb filológusa, utol aligha érhető szerkesztője, tudomány- és kritikátörténésze volt.

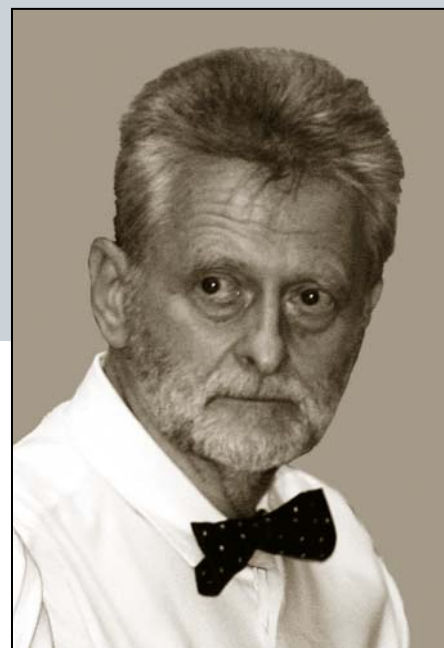
Nélküle nem beszélhetnénk Fülep Lajos írásainak összkiadásáról (a kórházban, műtetre készülve is ott volt nála a soron következő kötet korrektúrája), a bordó borítós Kállai Ernő-sorozatáról, nem kerülhetett volna be a köztudatba a fiatal Lukács, Popper Leó terjedelmre csekély, de annál izgalmasabb életműve, Tolnay Károly, Dési Huber vagy épp Elek Artúr elméleti munkássága. Jóval kevesebbet tudnánk a magyar kritika és művészettörténet olyan 19. századi úttörőiről, mint Novák Dániel vagy Henszlmann Imre, de

aligha ismernénk ilyen teljességgel a nagybányaiak körül támadt sajtóvisszhangot vagy a Nyolcak korabeli fogadtatását.

Nem szerette a pusztá intuíción vagy ellenőrizhetetlen legendákon alapuló teóriákat: a könyvtárakban, adattárakban, a mikrofilmolvasó előtt töltött órák sokasága tette lehetővé, hogy tanulmányaiban ellenőrzött forrásokra, pontos adatokra támaszkodhatott. Így bizonyíthatta be például, hogy kortársai korántsem tartották Csontváryt félbolond csodabogárnak, s hogy miként torzult el később ebbe az irányba a recepciója.

Folyóiratok szerkesztőjeként is maradandót alkotott. Munkahelyének, az MTA Művészettörténeti Intézetének (ahol Árpád 1970-től nyugdíjba vonulásáig dolgozott) folyóirata, az *Ars Hungarica* keze között vált intézeti közlönyből a tudományterület egyik legrangosabb folyóiratává. A 80-as évek végén a Művészet főszerkesztő-helyetteseként komoly szerepe volt abban, hogy a lap megszabadult addigi délibábos hangvételétől.

Nem kis mértékben neki, tapasztalatainak, pontosságának, jellegzetes, kissé félrehajtott fejfel elhangzó magyarázatainak, de mindenekezt értékélvűségének köszönhető, hogy lapunknak, az Új Művészetnek

nem kellett botorkálnia az indulás szokott buktatói között. Mindvégig kézben tartotta az akkoriban, a számítógépes tervezés előtt még jóval hosszadalmasabb korrektúra-folyamatokat (jómagam tőle tanultam meg a korrektúrajelek használatát). Része volt abban is, hogy szakterületünk akkor legtekintélyesebb képviselői, többek között Németh Lajos, Körner Éva, a közülünk a napokban eltávozott Bernáth Mária támogatásával, jó szívvvel adott tanulmányaikkal járultak hozzá a lap magas színvonalához.

1993-ban visszavonult a szerkesztéstől, hogy fogyni érzett idejét és energiáit még inkább könyvtári kutatásainak szentelje. Szakértelmét, gondosságát, szakmai mércéjének magasságát pótolni ugyan lehetetlen, de arra kell törekednünk, hogy etikájának szellemében dolgozzunk tovább.